

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālr. 7097200 ♦ Fakss 7097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

12.12.2007.

Nr.596

(prot. Nr.48, 13.p)

Par atļauju publiskam tirgotājam noteikt elektroenerģijas diferencētos tarifus

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija) 2007.gada 21.maijā saņēma akciju sabiedrības „Latvenergo”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003032949, juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230 (turpmāk – AS „Latvenergo”) iesniegumu (2007.gada 21.maija vēstule Nr.01VL00-19/2400) ar lūgumu AS „Latvenergo” piešķirt atļauju noteikt elektroenerģijas diferencētos gala tarifus saistītajiem lietotājiem (turpmāk – AS „Latvenergo” iesniegums).

Izvērtējot AS „Latvenergo” iesniegumu un Komisijas rīcībā esošo informāciju,
Komisija konstatē:

1. Komisija saskaņā ar likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 1.punktu aizstāv sabiedrisko pakalpojumu lietotāju intereses un veicina sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību.

2. 2005.gada 8.jūnijā stājās spēkā Elektroenerģijas tirgus likums un tā mērķis ir izveidot priekšnoteikumus efektīvi funkcionējoša elektroenerģijas tirgus darbībai un nodrošināt, lai visiem elektroenerģijas lietotājiem, ievērojot normatīvo aktu prasības, visefektīvākajā iespējamajā veidā par pamatotām cenām tiktu droši un kvalitatīvi piegādāta elektroenerģija (2.panta 1. un 2.punkts).

3. Komisijas funkcija ir nodrošināt elektroenerģijas tirgus pārskatāmību un konkurenci tā, lai elektroenerģijas cenas un nosacījumi būtu atklāti pieejami un vienlīdzīgi visiem elektroenerģijas lietotājiem (Elektroenerģijas tirgus likuma 8. panta trešā daļa).

4. Elektroenerģijas tirgus likums paredz, ka Latvijas teritorijā darbojas viens publiskais tirgotājs, kura pienākums ir piegādāt elektroenerģiju visiem saistītajiem lietotājiem visā Latvijas teritorijā (33.panta pirmā daļa un otrās daļas 1.punkts).

5. 2005.gada 28.septembrī Komisija izsniedza AS „Latvenergo” licenci E 14005/1

elektroenerģijas tirdzniecībai, kas ietver pienākumu pildīt tiesību aktos noteiktos publiskā tirgotāja pienākumus (licences 3.punkts).

6. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 32.panta trešās daļas 1.punktu un 33.panta trešo daļu elektroenerģijas piegādi saistītajiem lietotājiem par Komisijas noteiktiem tarifiem vai par tarifiem, ko noteicis attiecīgais pakalpojumu sniedzējs saskaņā ar Komisijas noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku, ja ir saņemta Komisijas atļauja, un saskaņā ar Komisijas izvirzītiem nosacījumiem nodrošina publiskais tirgotājs.

7. 2005.gada 21.decembrī ar Komisijas lēmumu Nr.310 apstiprinātā Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika saistītajiem lietotājiem nosaka kārtību, kādā aprēķina un nosaka elektroenerģijas diferencētos tarifus saistītajiem lietotājiem (metodikas 1.punkts). Minētā metodika paredz arī tarifu, ko noteicis attiecīgais pakalpojumu sniedzējs, ja ir saņemta Komisijas atļauja, izvērtēšanas, spēkā esamības un publicēšanas kārtību (metodikas 33., 40., 41.punkts).

8. 2007.gada 12.decembrī Komisija ar lēmumu Nr.593 ir apstiprinājusi publiskā tirgotāja elektroenerģijas piegādes tipveida līgumus ar fiziskām un juridiskām personām, ar lēmumu Nr.594 ir apstiprinājusi publiskā tirgotāja darbības reglamentu un ar lēmumu Nr.595 ir apstiprinājusi saistīto lietotāju apgādei nepieciešamās elektroenerģijas iepirkšanas kārtību.

9. 2005.gada 7.septembrī ar Komisijas lēmumu Nr.189 apstiprinātie Noteikumi par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai iesniedzamo informāciju paredz publiskajam tirgotājam pienākumu iesniegt Komisijā (noteikumu 36.punkts):

1) reizi gadā līdz 31.martam atskaiti par pārskata gada un iepriekšējā gada tehniskajiem un operatīvajiem rādītājiem un realizētiem elektroenerģijas apjomiem;

2) reizi ceturksnī, attiecīgi līdz 1.februārim, 1.maijam, 1.augustam un 1.novembrim, atskaiti par ieņēmumiem no diferencētajiem elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem;

3) līdz katra mēneša 20.datumam atskaiti par iepriekšējā mēneša vairumtirdzniecībā iepirktais un pārdotās elektroenerģijas apjomu, jaudas rezervēm, vidējām cenām par katru elektroenerģijas piegādes veidu un piegādātāju, importētāju un eksportētāju atsevišķi. Pie elektroenerģijas apjoma atsevišķi jānorāda elektroenerģijas daudzums balansēšanai, bāzes piegādēm, papildus piegādēm un to vidējās cenas;

4) reizi pusgadā datus par kopējo galalietotāju, tai skaitā saistīto lietotāju, elektroenerģijas patēriņu.

10. Ekonomikas ministrija, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu, 2007.gada nolēma pagarināt termiņu administratīvās lietas izskatīšanai par AS „Latvenergo” iesniegumu atļaut noteikt elektroenerģijas diferencētos tarifus saistītajiem lietotājiem līdz 2007.gada 31.decembrim (2007.gada 25.septembra vēstule Nr.1-12600).

11. Kopš 2007.gada 1.jūlija par elektroenerģijas tirgus dalībnieku var kļūt ikviens elektroenerģijas lietotājs un Baltijas reģiona elektroenerģijas tirgū 2006.gada beigās tika uzsākta „ESTLINK” zemūdens elektroenerģijas kabeļa izmantošana.

12. Komisija 2007.gada 1.novembrī ir saņēmusi jaunu AS „Latvenergo” elektroenerģijas diferencēto gala tarifu projektu saistītajiem lietotājiem (AS „Latvenergo” 2007.gada 31.oktobra vēstule Nr.01VL00-19/5192).

13. 2007.gada 12.decembra Komisijas padomes sēdē piedalījās AS „Latvenergo” pilnvarotais pārstāvis un uzturēja prasību piešķirt AS „Latvenergo” atļauju noteikt elektroenerģijas diferencētos gala tarifus saistītajiem lietotājiem.

Izvērtējot AS „Latvenergo” iesniegumu un Komisijas rīcībā esošo informāciju, **Komisija secina:**

1. Spēkā esošie normatīvie akti dod pietiekamu pamatu, lai tiktu nodrošināta saistīto lietotāju aizsardzība un publiskā tirgotāja darbības uzraudzība arī gadījumā, ja publiskais tirgotājs pats nosaka elektroenerģijas diferencētos tarifus saistītajiem lietotājiem.

2. Baltijas reģiona elektroenerģijas tirgus līdz ar „ESTLINK” zemūdens elektroenerģijas kabeļa darbības uzsākšanu vairs nevar tikt uzskatīts par pilnībā izolētu no citiem Eiropas Savienības elektroenerģijas tirgus reģioniem. Elektroenerģija, kuru publiskais tirgotājs iepērk saistīto lietotāju apgādei ārpus Latvijas, tiek importēta no Krievijas, Igaunijas, Lietuvas un Skandināvijas elektroenerģijas biržas „Nord Pool Spot”, un attiecīgi elektroenerģijas cenas reģionā nosaka tirgus principi, kuru ietekmē gan dabas gāzes cenas svārstības, gan arī Skandināvijas elektroenerģijas biržas „Nord Pool Spot” cenas svārstības.

3. Elektroenerģijas tirgus attīstībai Latvijā un Baltijas reģionā nepieciešama ātra reaģēšana uz elektroenerģijas cenu izmaiņām, lai elektroenerģijas tarifi saistītajiem lietotājiem būtu pamatoti. Atļauja publiskajam tirgotājam pašam noteikt elektroenerģijas diferencētos tarifus saistītajiem lietotājiem ļaus reaģēt uz tirgus izmaiņām savlaicīgi. Komisija turpinās apstiprināt elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma un elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojuma tarifus, un elektroenerģijas obligātā iepirkuma izmaksu komponentes saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likumu. Atļauja publiskajam tirgotājam pašam noteikt elektroenerģijas diferencētos tarifus saistītajiem lietotājiem ir atļauja aprēķināt elektroenerģijas gala tarifu saistītajiem lietotājiem no zināmiem lielumiem, attiecīgi pieskaitot saistīto lietotāju apgādei iepirkās elektroenerģijas cenas. Elektroenerģijas importa cenas prognozes un faktisko lielumu pamatojumu Komisija vērtēs arī pēc atļaujas piešķiršanas publiskam tirgotājam pašam noteikt elektroenerģijas tarifus. Ja Komisija pēc elektroenerģijas diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem izvērtēšanas pieņems lēmumu par iesniegto tarifu neatbilstību Komisijas apstiprinātās Elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodikas saistītajiem lietotājiem prasībām, tad tarifi nestāsies spēkā publiskā tirgotāja noteiktā laikā.

4. Ņemot vērā to, ka Komisija 2007.gada 1.novembrī ir saņēmusi jaunu AS „Latvenergo” elektroenerģijas diferencēto gala tarifu projektu saistītajiem lietotājiem (AS „Latvenergo” 2007.gada 31.oktobra vēstule Nr.01VL00-19/5192), ir nepieciešams lemt par laiku, kad publiskais tirgotājs varēs sākt pats noteikt elektroenerģijas diferencētos tarifus saistītajiem lietotājiem.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Elektroenerģijas tirgus likuma 32.panta trešo daļu, 33.panta trešo daļu, Administratīvā procesa likuma 13.pantu un 68.panta pirmo daļu un otrās daļas 2.punktu, likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 1.punktu un otro daļu, un 20.pantu,

padome nolemj:

1. Piešķirt AS „Latvenergo” atļauju noteikt elektroenerģijas diferencētos tarifus saistītajiem lietotājiem.

2. AS „Latvenergo” precīzi un pārskatāmi nodalīt publiskā tirgotāja funkciju veikšanai nepieciešamās izmaksas no tām izmaksām, kas attiecas uz cita veida komercdarbību.

3. Uzdot AS „Latvenergo” līdz 2008.gada 1.aprīlim izstrādāt detalizētu izmaksu attiecināšanas modeli, kurš pilnīgi un skaidri atspoguļo to kā veidojas publiskā tirgotāja izmaksas un kā tās tiek attiecinātas uz saistītajiem lietotājiem, un saskaņot to ar Komisiju.

4. Nodrošināt Komisiju ar precīzu, skaidru un savlaicīgu informāciju par AS „Latvenergo” kā publiskā tirgotāja darbību.

5. Ja publiskais tirgotājs nepilda ar normatīvajiem aktiem un Komisijas lēmumiem uzliktos pienākumus, Komisija var atcelt šo lēmumu.

6. Ja mainās rentabilitāti ietekmējošie faktori, Komisija var ierosināt AS „Latvenergo” noteikto elektroenerģijas diferencēto tarifu saistītajiem lietotājiem pārskatīšanu un tos atcelt.

7. Šī lēmuma 1. un 6.punkts stājas spēkā 2009.gada 1.janvārī.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu.

Priekšsēdētāja

V.Andrējeva